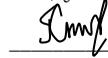

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Г.П. Скляр

(підпис)

30.06.2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Геоелекономіка та геополітика»
Освітньо-наукова програма	«Економіка», «Менеджмент» <small>(назва)</small>
спеціальність	051 Економіка 073 Менеджмент <small>(код, назва спеціальності)</small>
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки 07 Управління та адміністрування <small>(код, назва галузі знань)</small>
ступінь вищої освіти	доктор філософії <small>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</small>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри туристичного та готельного бізнесу
Протокол засідання кафедри від 30.06.2024 р., № 10

Полтава – 2024

Укладач програми:

Шуканов П. В., д. геогр. н., доцент, професор кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-наукової програми
«Економіка»

Т. А. Костишина

(підпис)

30.06.2024 р.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-наукової програми
«Менеджмент»

Л. М. Шимановська-Діанич

(підпис)

30.06.2024 р.

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	11
Розділ 5. Система оцінювання знань аспірантів.....	21
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	22
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	24

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни
«**Геоeкономіка та геополітика**»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки	ДЗВ
Мова викладання	українська
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр вивчення	2/3
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	5/2
Денна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 3 семестр -150.	
- лекції: 20.	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 40.	
- самостійна робота: 90.	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК (залік).	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни є набуття теоретичних знань, вмінь та практичних навичок аспірантів у питаннях методології досліджень взаємозв'язку між глобалізацією та трансформацією економіки і сфери менеджменту в умовах формування постіндустріального гео економічного суспільства.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти аспірант	Програмні результати навчання
<p>Здатність абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору і з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.</p> <p>Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми</p>	<p>Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.</p> <p>Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.</p> <p>Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p>

науково-дослідницького характеру у сфері соціально-трудо­вих відносин, людського розвитку та управління трудовими ресурсами.

Розуміти, аналізувати та пропонувати нові підходи вирішення проблем у сфері соціально-трудо­вих відносин, людського розвитку та управління трудовими ресурсами в контексті розвитку національної економіки.

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Науково-теоретичні основи вивчення геоекономіки та геополітики.

Тема 1. Методологічні основи геоекономіки та геополітики.

Актуальність вивчення геоекономічних та геополітичних знань. Взаємозв'язок геоекономіки та геополітики на основі просторового підходу Ф. Ратцеля. Значення просторового, економічного та політичного чинників для розвитку суспільства і держави. Ф. Бродель та його дослідження про поєднання економічної, політичної та історичної складових розвитку капіталізму. Географічна вісь історії та концепція Хартленда в роботах Х. Маккіндера. Дослідження Р. Бексвіла та Дж. Харріса про геоекономіку як прояв відносно помірковної сили з метою стримання військово-політичних конфліктів сучасного світу. Методологічні підходи М. Згуровського, А. Філіпенко та Е. Кочетова до вивчення геоекономічної трансформації світового господарства. Застосуванні цивілізаційного та світсистемного аналізу для розуміння глобальних і регіональних змін у структурі світогосподарського порядку. Об'єкти дослідження геоекономіки та геополітики на різних рівнях прояву відповідних процесів.

Тема 2. Науково-теоретичні основи сучасної геоекономіки.

Формування сучасної геоекономіки та значення наукових досліджень професора Жака Атталі. Міжнародна інтеграція та постіндустріальний перехід до геоекономічних макрорегіонів світу. Теорія мондіалізму і глобалізація (уніфікація) геоекономічного простору. Глобально-олігархічний менеджмент і просторова організація геоекономічних систем. Визначення геоекономіки та геоекономічна політика України. Значення методологічної концепції єдності простору і часу для розвитку геоекономіки (геополітики). Особливості трансформації геополітичних систем в геоекономічні макрорегіони. Концепція формування єдиної глобальної геополітичної-геоекономічної системи.

Тема 3. Геоекономіка та механізми її функціонування.

Економізація політики та сучасні пріоритети стратегічного розвитку держави. Визначення геоекономіки як науки з міждисциплінарним статусом. Трансграничні (наднаціональні) економічні системи як предмет геоекономіки. Чинники функціонування геоекономіки та її інституціонального оформлення. Поняття про відтворювальні інтернаціоналізовані ядра та цикли виробництва. Формування рухомої трансграничної фінансової системи (геофінанси) та цифрова економіка. Сучасна національна економіка і зовнішньоекономічна стратегія доступу

до світового доходу. Геоелекономічний простір та характерні ознаки постіндустріальної цивілізаційної моделі розвитку. Геоелекономічна конкуренція (війна) та формування нової політичної карти світу. Значення геоелекономіки Ж. Атталі для розуміння глобальної трансформації світу. Необхідність розробки етно-національно-елекономічної геостратегії сталого розвитку країни.

Тема 4. Макрорегіональна структура та перспективи формування глобального геоелекономічно-цивілізаційного простору.

Регіональні особливості сучасних (історико-географічних) макрорегіонів світу. Теорія регіоналізації та чинники розвитку відповідної спеціалізації. Співвідношення понять «регіон», «регіоналізація» та «регіоналізм». Загальна структура сучасних регіонів (макрорегіонів) Європи, Азії, Африки, Америки та Океанії. Поняття про геоелекономічно-цивілізаційну парадигму. Основні компоненти глобального геоелекономічного простору. Визначення поняття «макрорегіон» з геоелекономічно-цивілізаційної точки зору. Значення інтеграційного ядра для формування геоелекономічно-цивілізаційного макрорегіону. Перспективи формування глобального геоелекономічного простору на основі сучасних і найбільш привабливих інтеграційних утворень світу. Загальна характеристика сучасних міжнародних інтеграційних процесів.

Тема 5. Геоелекономічна модель України та стратегічні цілі держави і міжнародного бізнесу.

Геоелекономічне становище України та її інтеграція в систему міжнародних економічних зв'язків. Геоелекономічні мотиви та інтереси української держави і бізнесу на сучасному етапі. Концепція розвитку українських ТНК – провідників глобальних стратегій. Національна зовнішньоекономічна макромодель та геостратегічні цілі вітчизняного бізнесу. Глобальні стратегічні інтереси українського бізнесу на цільових міжнародних ринках. Проведення стратегічних змін міжнародними бізнес-компаніями в умовах формування інформатизованого суспільства та глобальної цифрової економіки. Взаємодія українських підприємств з ТНК і глобальними компаніями світу. Вплив глобально-міжнародного бізнесу на формування геоелекономічного макрорегіонального простору.

Модуль 2. Сучасні особливості й закономірності розвитку геоелекономіки та геополітики.

Тема 6. Теоретико-методологічні основи геополітики.

Основні підходи до визначення геополітики. Наукове значення геополітики та актуальність вивчення геополітичних процесів.

Загальний об'єкт геополітики та вивчення різноманітних територіально-політичних систем світу. Парадигмальна основа та головні концепції розвитку геополітики. Цивілізаційне співставлення і протиставлення (дихотомія) Захід – Схід (С. Хантінгтон). Взаємозв'язок геополітичних систем та економічного розвитку території. Глобальна стратегія переходу до нової макрорегіональної (міжнародної) структури господарства. Трансформація національно-державних та регіональних територіально-політичних систем в умовах глобалізації. Геополітична теорія великих багатовимірних просторів професора В. О. Дергачова.

Тема 7. Значення геополітики в міжнародних процесах та гео економічна конкурентоспроможність держави.

Поняття про геостратегію, як геополітичний напрям діяльності держави. Сучасна ієрархічна система світового порядку. Макрорегіональна геостратегія держави та міжнародна інтеграція. Концептуальні особливості сучасної гео економіки (Е. Люттвак, Ж. Атталі, К. Жан, П. Лоро, В. Дергачов тощо). Інтеграційні особливості розвитку гео економіки та формування міжнародних макрорегіонів. Досягнення макрорегіональної або глобальної конкурентоспроможності держави – важливе завдання гео економіки. Значення Індексу глобальної конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму (World Economic Forum). Формування суспільно-географічної та гео економічної картини світу.

Тема 8. Планетарний дуалізм як основний закон геополітики.

Загальне поняття про закон планетарного дуалізму. Протистояння морської та континентальної могутності: таласократія та телурократія. Геостратегічні та геополітичні типи регіонів світового масштабу (за Коеном). Поліцентричність геополітичної карти світу та геополітичні сценарії його розвитку. Сучасні геополітичні та гео економічні центри світу та глобального управління. Геополітичні сценарії майбутнього розвитку світу. Особливості геополітики морської держави на прикладах. Великобританії та США. Особливості геополітики континентальної держави на прикладах СРСР (Росії). Сучасна та майбутня боротьба за домінування в Євразії.

Тема 9. Основні сучасні геополітичні концепції світу та Україна.

Атлантизм Н. Спикмена і Д. Мейніга. Географічні центри сили І. Боумена. Критерії визначення геополітичної могутності держави. Хартленд та геополітична формула Х. Макіндера. Хартленд та рімленд в євразійській історії (Д. Мейніг). Геополітика ядерної ери К. Грея. Глобалізація геополітики з техніцистської точки зору. Неоатлантизм С. Хантінгтона та кінець історії Ф. Фукуями. Геополітична фіксація

основних цивілізацій світу. Мондіалізм та геополітична формула «The West and the Rest» («Захід та всі інші»). Геополітичне протистояння між США та геостратегічними силами Євразії. Трансформація сучасної (індустріальної) геополітичної системи та перехід до Нового світового (геоекономічного) порядку.

Тема 10. Геостратегічне позиціонування і роль геополітичних та геоекономічних сил в умовах глобалізації.

Поняття про геостратегію і геостратегічне позиціонування. Значення та розуміння сучасних геополітичних (геоекономічних) центрів світу. Геоекономічні та геополітичні трансформації в умовах глобалізації. Позиціонування економічно розвинених країн (загальні закономірності). Фінансово-банківська діяльність та її геоекономічне значення. Послуги з програмного та інформаційного забезпечення. Формування транспортно-реалізаційно-логістичних систем. Рівень розвитку наукових та нових технологічних досліджень. Геопросторова модифікація світу в нових геополітичних реаліях. Зростання ролі транснаціональних (глобальних) корпорацій та банків. Роль геополітичних (геоекономічних) «сил» (powers) в стратегічному позиціонуванні держави. Геостратегічне позиціонування держави (на прикладі США).

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 Тематичний план навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Науково-теоретичні основи вивчення геоekonomіки та геополітики.					
<p>Лекція 1. Методологічні основи геоekonomіки та геополітики.</p> <p>1. Актуальність вивчення геоekonomічних та геополітичних знань.</p> <p>2. Взаємозв'язок геоekonomіки та геополітики на основі просторового підходу Ф. Ратцеля.</p> <p>3. Ф. Бродель та його дослідження про поєднання економічної, політичної та історичної складових розвитку капіталізму.</p> <p>4. Методологічні підходи М. Згуровського, А. Філіпенко та Е. Кочетова до вивчення геоekonomічної трансформації світового господарства.</p> <p>5. Об'єкти дослідження геоekonomіки та геополітики на</p>	2	<p>Практичне заняття 1. Методологічні основи геоekonomіки та геополітики.</p> <p>1. Актуальність вивчення геоekonomічних та геополітичних знань.</p> <p>2. Взаємозв'язок геоekonomіки та геополітики на основі просторового підходу Ф. Ратцеля.</p> <p>3. Ф. Бродель та його дослідження про поєднання економічної, політичної та історичної складових розвитку капіталізму.</p> <p>4. Методологічні підходи М. Згуровського, А. Філіпенко та Е. Кочетова до вивчення геоekonomічної трансформації</p>	4	<p>Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором):</p> <p>1) Значення просторового, економічного та політичного чинників для розвитку суспільства і держави.</p> <p>2) Географічна вісь історії та концепція Хартленда в роботах Х. Маккіндера.</p> <p>3) Об'єкти дослідження геоekonomіки та геополітики на різних рівнях прояву відповідних процесів.</p>	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
різних рівнях прояву відповідних процесів.		світового господарства. 5. Об'єкти дослідження геоekonomіки та геополітики на різних рівнях прояву відповідних процесів.			
Лекція 2. Науково-теоретичні основи сучасної геоekonomіки. 1. Формування сучасної геоekonomіки та значення наукових досліджень професора Жака Атталі. 2. Сучасна просторова організація суспільно-географічних систем. 3. Міжнародна інтеграція та постіндустріальний перехід до геоekonomічних макрорегіонів світу. 4. Теорія мондіалізму і глобалізація (уніфікація) геоekonomічного простору. 5. Визначення геоekonomіки та геоekonomічна політика України.	2	Практичне заняття 2. Науково-теоретичні основи сучасної геоekonomіки. 1. Формування сучасної геоekonomіки та значення наукових досліджень професора Жака Атталі. 2. Сучасна просторова організація суспільно-географічних систем. 3. Міжнародна інтеграція та постіндустріальний перехід до геоekonomічних макрорегіонів світу. 4. Теорія мондіалізму і глобалізація (уніфікація) геоekonomічного простору. 5. Визначення геоekonomіки та геоekonomічна політика України.	4	Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором): 1) Глобально-олігархічний менеджмент і просторова організація геоekonomічних систем. 2) Значення методологічної концепції єдності простору і часу для розвитку геоekonomіки (геополітики). 3) Особливості трансформації геополітичних систем в геоekonomічні макрорегіони.	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Лекція 3. Геоелекономіка та механізми її функціонування.</p> <p>1. Визначення геоелекономіки як науки з міждисциплінарним статусом.</p> <p>2. Трансграничні (наднаціональні) економічні системи як предмет геоелекономіки.</p> <p>3. Геоелекономічний простір та характерні ознаки постіндустріальної цивілізаційної моделі розвитку.</p> <p>4. Геоелекономічна конкуренція (війна) та формування нової політичної карти світу.</p> <p>5. Розробка етно-національно-економічної геостратегії сталого розвитку країни в умовах глобалізації.</p>	2	<p>Практичне заняття 3. Геоелекономіка та механізми її функціонування.</p> <p>1. Визначення геоелекономіки як науки з міждисциплінарним статусом.</p> <p>2. Трансграничні (наднаціональні) економічні системи як предмет геоелекономіки.</p> <p>3. Геоелекономічний простір та характерні ознаки постіндустріальної цивілізаційної моделі розвитку.</p> <p>4. Геоелекономічна конкуренція (війна) та формування нової політичної карти світу.</p> <p>5. Розробка етно-національно-економічної геостратегії сталого розвитку країни в умовах глобалізації.</p>	4	<p>Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором):</p> <p>1) Економізація політики та сучасні пріоритети стратегічного розвитку держави.</p> <p>2) Поняття про відтворювальні інтернаціоналізовані ядра та цикли виробництва.</p> <p>3) Геоелекономічний простір та характерні ознаки постіндустріальної цивілізаційної моделі розвитку.</p>	9
<p>Лекція 4. Макрорегіональна структура та перспективи формування глобального геоелекономічно-цивілізаційного простору.</p>	2	<p>Практичне заняття 4. Макрорегіональна структура та перспективи формування глобального геоелекономічно-цивілізаційного простору.</p> <p>1. Регіональні особливості</p>	4	<p>Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором):</p> <p>1) Співвідношення понять</p>	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>1. Регіональні особливості сучасних (історико-географічних) макрорегіонів світу.</p> <p>2. Теорія регіоналізації та чинники розвитку відповідної спеціалізації.</p> <p>3. Загальна структура сучасних регіонів (макрорегіонів) Європи, Азії, Африки, Америки та Океанії.</p> <p>4. Визначення поняття «макрорегіон» з гео економічно-цивілізаційної точки зору.</p> <p>5. Перспективи формування глобального гео економічного простору на основі найбільш привабливих інтеграційних утворень світу.</p>		<p>сучасних (історико-географічних) макрорегіонів світу.</p> <p>2. Теорія регіоналізації та чинники розвитку відповідної спеціалізації.</p> <p>3. Загальна структура сучасних регіонів (макрорегіонів) Європи, Азії, Африки, Америки та Океанії.</p> <p>4. Визначення поняття «макрорегіон» з гео економічно-цивілізаційної точки зору.</p> <p>5. Перспективи формування глобального гео економічного простору на основі найбільш привабливих інтеграційних утворень світу.</p>		<p>«регіон», «регіоналізація», «регіоналізм» та «макрорегіон».</p> <p>2) Значення інтеграційного ядра для формування гео економічно-цивілізаційного макрорегіону.</p> <p>3) Загальна характеристика сучасних міжнародних інтеграційних процесів.</p>	
<p>Лекція 5. Гео економічна модель України та стратегічні цілі держави і міжнародного бізнесу.</p> <p>1. Гео економічне становище України та її інтеграція в систему міжнародних економічних зв'язків.</p> <p>2. Гео економічні мотиви та</p>	2	<p>Практичне заняття 5. Гео економічна модель України та стратегічні цілі держави і міжнародного бізнесу.</p> <p>1. Гео економічне становище України та її інтеграція в систему міжнародних економічних зв'язків.</p> <p>2. Гео економічні мотиви та</p>	4	<p>Підготувати електронний реферат (5-10 стор) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором):</p> <p>1) Гео економічні мотиви та інтереси української держави і бізнесу на</p>	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
інтереси української держави і бізнесу на сучасному етапі. 3. Глобальні стратегічні інтереси українського бізнесу на цільових міжнародних ринках. 4. Взаємодія українських підприємств з ТНК і глобальними компаніями світу. 5. Вплив глобально-міжнародного бізнесу на формування геоекономічного макрорегіонального простору.		інтереси української держави і бізнесу на сучасному етапі. 3. Глобальні стратегічні інтереси українського бізнесу на цільових міжнародних ринках. 4. Взаємодія українських підприємств з ТНК і глобальними компаніями світу. 5. Вплив глобально-міжнародного бізнесу на формування геоекономічного макрорегіонального простору.		сучасному етапі. 2) Проведення стратегічних змін міжнародними бізнес-компаніями в умовах формування глобальної цифрової економіки. 3) Сталий розвиток геоекономічних систем: досвід Європейського Союзу та його використання в Україні.	
Модуль 2. Сучасні особливості й закономірності розвитку геоекономіки та геополітики.					
Лекція 6. Теоретико-методологічні основи геополітики. 1. Основні підходи до визначення геополітики. 2. Загальний об'єкт геополітики та вивчення різноманітних територіально-політичних систем світу. 3. Цивілізаційне співставлення і протиставлення (дихотомія) Захід – Схід (С. Хантінгтон).	2	Практичне заняття 6. Теоретико-методологічні основи геополітики. 1. Основні підходи до визначення геополітики. 2. Загальний об'єкт геополітики та вивчення різноманітних територіально-політичних систем світу. 3. Цивілізаційне співставлення і протиставлення (дихотомія) Захід – Схід (С. Хантінгтон).	4	Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором): 1) Взаємозв'язок суспільно-географічних систем та геоекономічного розвитку держави. 2) Регіональні та локальні соціально-економічні	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>4. Глобальна стратегія переходу до нової макрорегіональної (міжнародної) структури господарства.</p> <p>5. Геополітична теорія великих багатовимірних просторів професора В. О. Дергачова.</p>		<p>4. Глобальна стратегія переходу до нової макрорегіональної (міжнародної) структури господарства.</p> <p>5. Геополітична теорія великих багатовимірних просторів професора В. О. Дергачова.</p>		<p>системи України після адміністративної реформи 2020 року.</p> <p>3) Трансформація національно-державних територіально-політичних систем в умовах глобалізації.</p>	
<p>Лекція 7. Значення геополітики в міжнародних процесах та геоекономічна конкурентоспроможність держави.</p> <p>1. Поняття про геостратегію, як геополітичний напрям діяльності держави.</p> <p>2. Сучасна ієрархічна система світового порядку.</p> <p>3. Макрорегіональна геостратегія держави та міжнародна інтеграція.</p> <p>4. Досягнення макрорегіональної або глобальної конкурентоспроможності держави – важливе завдання геоекономіки.</p> <p>5. Формування суспільно-</p>	2	<p>Практичне заняття 7. Значення геополітики в міжнародних процесах та геоекономічна конкурентоспроможність держави.</p> <p>1. Поняття про геостратегію, як геополітичний напрям діяльності держави.</p> <p>2. Сучасна ієрархічна система світового порядку.</p> <p>3. Макрорегіональна геостратегія держави та міжнародна інтеграція.</p> <p>4. Досягнення макрорегіональної або глобальної конкурентоспроможності держави – важливе завдання геоекономіки.</p>	4	<p>Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором):</p> <p>1) Макрорегіональна геостратегія держави та міжнародна інтеграція.</p> <p>2) Концептуальні особливості сучасної геоекономіки (Е. Люттвак, Ж. Атталі, К. Жан, П. Лоро, В. Дергачов тощо).</p> <p>3) Формування цивілізаційно-геоекономічної картини світу в умовах глобалізації.</p>	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
географічної та гео економічної картини світу.		5. Формування суспільно-географічної та гео економічної картини світу.			
Лекція 8. Планетарний дуалізм як основний закон геополітики. 1. Загальне поняття про закон планетарного дуалізму. 2. Протистояння морської та континентальної могутності: таласократія та телурократія. 3. Геостратегічні та геополітичні типи регіонів світового масштабу (за Коеном). 4. Сучасні геополітичні та гео економічні центри світу та глобального управління. 5. Сучасна та майбутня боротьба за домінування в Євразії.	2	Практичне заняття 8. Планетарний дуалізм як основний закон геополітики. 1. Загальне поняття про закон планетарного дуалізму. 2. Протистояння морської та континентальної могутності: таласократія та телурократія. 3. Геостратегічні та геополітичні типи регіонів світового масштабу (за Коеном). 4. Сучасні геополітичні та гео економічні центри світу та глобального управління. 5. Сучасна та майбутня боротьба за домінування в Євразії.	4	Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором): 1) Поліцентричність геополітичної карти світу та геополітичні сценарії його розвитку. 2) Геополітичні сценарії майбутнього розвитку світу. 3) Особливості геополітики морської або континентальної держави на прикладах Великобританії, США або СРСР, Росії (за вибором).	9
Тема 9. Основні сучасні геополітичні концепції світу та Україна.	2	Практичне заняття 9. Основні сучасні геополітичні концепції світу та Україна.	4	Підготувати електронний реферат (5-10 стор) або презентацію (мінімум 12	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>1. Атлантизм Н. Спідмена і Д. Мейніга.</p> <p>2. Критерії визначення геополітичної могутності держави.</p> <p>3. Хартленд та геополітична формула Х. Макіндера.</p> <p>4. Неоатлантизм С. Хантінгтона та кінець історії Ф. Фукуями.</p> <p>5. Мондіалізм та геополітична формула «The West and the Rest» (Захід та всі інші).</p>		<p>1. Атлантизм Н. Спідмена і Д. Мейніга.</p> <p>2. Критерії визначення геополітичної могутності держави.</p> <p>3. Хартленд та геополітична формула Х. Макіндера.</p> <p>4. Неоатлантизм С. Хантінгтона та кінець історії Ф. Фукуями.</p> <p>5. Мондіалізм та геополітична формула «The West and the Rest» (Захід та всі інші).</p>		<p>слайдів) на одну тему (за вибором):</p> <p>1) Географічні центри сили І. Боумена.</p> <p>2) Геополітична фіксація основних цивілізацій світу.</p> <p>3) Геополітичне протистояння між США та геостратегічними силами Євразії.</p>	
<p>Тема 10. Геостратегічне позиціонування і роль геополітичних та геоекономічних сил в умовах глобалізації.</p> <p>1. Поняття про геостратегію і геостратегічне позиціонування.</p> <p>2. Значення та розуміння сучасних геополітичних (геоекономічних) центрів світу.</p> <p>3. Позиціонування економічно розвинених країн (загальні</p>	2	<p>Тема 10. Геостратегічне позиціонування і роль геополітичних та геоекономічних сил в умовах глобалізації.</p> <p>1. Поняття про геостратегію і геостратегічне позиціонування.</p> <p>2. Значення та розуміння сучасних геополітичних (геоекономічних) центрів світу.</p> <p>3. Позиціонування економічно розвинених країн (загальні</p>	4	<p>Підготувати електронний реферат (5-10 стор) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором):</p> <p>1) Геоекономічні та геополітичні трансформації в умовах глобалізації.</p> <p>2) Фінансово-банківська діяльність та її геоекономічне значення.</p> <p>3) Геостратегічне</p>	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>закономірності).</p> <p>4. Зростання ролі транснаціональних (глобальних) корпорацій та банків.</p> <p>5. Роль геополітичних (геоекономічних) «сил» (powers) в стратегічному позиціонуванні держави.</p>		<p>закономірності).</p> <p>4. Зростання ролі транснаціональних (глобальних) корпорацій та банків.</p> <p>5. Роль геополітичних (геоекономічних) «сил» (powers) в стратегічному позиціонуванні держави.</p>		<p>позиціонування держави (на прикладі США).</p>	
<p>Разом:</p>	<p>20</p>		<p>40</p>		<p>90</p>

Розділ 5. Система оцінювання знань аспірантів

Таблиця 5. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Назва модулю та теми:	Види робіт			Максимальна кількість балів
	обговорення матеріалу заняття	виконання навчальних завдань	тестування	
Модуль 1. Науково-теоретичні основи вивчення геоekonomіки та геополітики.				
Тема 1. Методологічні основи геоekonomіки та геополітики.	4	3	3	10
Тема 2. Науково-теоретичні основи сучасної геоekonomіки.	4	3	3	10
Тема 3. Геоekonomіка та механізми її функціонування.	4	3	3	10
Тема 4. Макрорегіональна структура та перспективи формування глобального геоekonomічно-цивілізаційного простору.	4	3	3	10
Тема 5. Геоekonomічна модель України та стратегічні цілі держави і міжнародного бізнесу.	4	3	3	10
Поточний та модульний контроль:	20	15	15	50
Модуль 2. Сучасні особливості й закономірності розвитку геоekonomіки та геополітики.				
Тема 6. Теоретико-методологічні основи геополітики.	4	3	3	10
Тема 7. Значення геополітики в міжнародних процесах та геоekonomічна конкурентоспроможність держави.	4	3	3	10
Тема 8. Планетарний дуалізм як основний закон геополітики.	4	3	3	10
Тема 9. Основні сучасні геополітичні концепції світу та Україна.	4	3	3	10
Тема 10. Геоstrategічне позиціонування і роль геополітичних та геоekonomічних сил в умовах глобалізації.	4	3	3	10
Поточний та модульний контроль:	20	15	15	50
Підсумковий контроль – ПМК (залік).	-	-	-	-
Разом:	40	30	30	100

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні:

1. Геоекономіка та її вплив на стратегії розвитку національної економіки країни: теоретико-методологічний підхід. URL: <http://global-national.in.ua/archive/13-2016/9.pdf>.
2. Геоекономіка нового світового порядку за прогнозами Ж. Атталі. URL: <https://studies.in.ua/shpora-geopolitika/2407-35-geoekonomka-novogo-svtovogo-poryadku-za-prognozami-zh-attal.html>.
3. Геоекономіка та механізми її функціонування. URL: https://pidru4niki.com/11490116/ekonomika/suchasniy_geoekonomichniy_svit_nova_v_idpovidalnist.
4. Геополітичні та геоекономічні аспекти розвитку міжнародного бізнесу. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2022/3/EV20223_017-022.pdf.
5. Гольцов А. Г. Геополітика та політична географія. Підручник затверджений МОН України. URL: <https://epicentrk.ua/shop/geopolitika-ta-politichna-geografiya-pidruchnik-zatverdzhenyi-mon-ukraini.html>.
6. Ігнат'єв П. М. Геополітичні та геоекономічні інтереси у світовій політиці. URL: https://vsiknygy.com.ua/books/geopolitychni_ta_geoekonomichni_interesy_u_svi_toviy_politytsi/.
7. Липов В. В. Геоекономіка в контексті міждисциплінарних досліджень: еволюція теоретико-методологічних засад. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/19343/1/Геоекон.%20Міждиципл. Липов%20В..pdf>.
8. Предмет та функції геополітики як науки. Методологія геополітики. Поняттєвий апарат геополітики. URL: <http://nnvc.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-publichnoho->

administruvannia-u-sferi-tsyvilnoho-zakhystu/Lekcii/lk13.pdf.

9. Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Геоелектроніка та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект): навчальний посібник. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 352 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/rokocha_0001.pdf.

10. Шуканов П. В. Геоелектронічні особливості формування глобального туристично-цивілізаційного простору. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/shukanov.htm.

11. Шуканов П. В. Моніторинг геоелектронічної трансформації світового ринку туристичних послуг. / П. В. Шуканов, О. В. Горьчов, Н. М. Карпенко. // Часопис соціально-економічної географії: Том 23, №2 (2017). С. 38-44.

12. Шуканов П. В. Фінансово-економічна глобалізація в умовах формування універсального метафізичного простору // Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах : збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 20–21 квітня 2023 року). – Полтава : ПУЕТ, 2023. С. 22-25. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/13142/1/297-2082%20Проблеми%20та%20перспективи%20розвитку%20фінансової%20системи%20в%20сучасних%20умовах.pdf>.

Додаткові:

13. Геополітичні концепції українських вчених на початку ХХ ст. URL: https://vlp.com.ua/files/05_7.pdf.

14. Геостратегічне позиціонування економічно розвинених країн сучасного світу. URL: https://ukrgeojournal.org.ua/sites/default/files/UGZ_2022_2_046.pdf.

15. Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. Пер. з англ. Н. Коваль. 3-е видання. К.: Наш формат. 2019. 320 с.

16. Сучасні світові тенденції. URL: <http://nnvc.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-menedzhmenta/Interaktivnij-kompleks/KKGT/L6.pdf>.

17. Теоретико-методологічні основи геополітики. Геополітика: поняття, предмет, суб'єкти, категорії. URL: <https://subject.com.ua/geographic/geopolitica/33.html>.

18. Manfred B. Steger. Globalization: A Very Short Introduction. 5-th Edition. Oxford University Press. August 1, 2020. 184 p.

19. World Trade Organization. URL : <https://www.wto.org>

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відсутнє.

3. Дистанційний курс «Гео економіка та геополітика», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).